

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Contactpersoon
Doorkiesnummer

Ons kenmerk W&B/URP/07/17134
Datum 24 mei 2007

Onderwerp Kamervragen van het lid Fritsma nr. 2060714400

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het lid Fritsma (PVV) over het verstrekken van bijstandsuitkeringen zonder het opleggen van een sollicitatie- of een werkplicht.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(A. Aboutaleb)

Ons kenmerk W&B/URP/07/17134

2060714400

Vragen van het lid Fritsma (PVV) aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het verstrekken van bijstandsuitkeringen zonder het opleggen van een sollicitatie- of een werkplicht. (Ingezonden 7 mei 2007)

Vraag 1

Heeft u kennis genomen van het bericht “Wel bijstand, geen werkplicht”?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u het dat meer dan de helft van alle Almeloërs die een bijstandsuitkering hebben niet hoeven te werken of te solliciteren, terwijl de Wet werk en bijstand dat wel voorschrijft?

Vraag 3

Deelt u de mening dat de argumenten die de gemeente Almelo aandraagt om zoveel bijstandsgerechtigden vrij te stellen van de sollicitatie- of werkplicht, zoals “gebrek aan werkervaring”, kant nog wal raken?

Antwoorden 2 en 3

Bijstandsgerechtigden hebben de plicht om naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en deze te aanvaarden (sollicitatieplicht). Daarnaast hebben bijstandsgerechtigden een plicht tot het meewerken aan zijn re-integratie en daarmee tot het meewerken aan het vergroten van zijn arbeidsmarktkansen (re-integratieplicht). De inzet van re-integratievoorzieningen is beleidsmatig en financieel naar de gemeenten gedecentraliseerd. Dit om de gemeenten in staat te stellen de voorzieningen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten, rekening houdend met de lokale omstandigheden.

In de WWB is eveneens bepaald dat het college aan bijstandsgerechtigden een tijdelijke, individuele ontheffing van de sollicitatie- en/of re-integratieplicht kan verlenen op grond van dringende redenen. Deze individuele beoordeling geschiedt door het college, als bestuursorgaan dat dichtbij bij de burger staat en daardoor bij uitstek in staat is maatwerk te leveren. Op grond van artikel 76 WWB treed ik niet in de besluitvorming inzake individuele gevallen.

¹ <http://www.tctubantia.nl/voorpagina/article1372254.ece>

Ons kenmerk W&B/URP/07/17134

Vraag 4

Deelt u voorts de mening dat de massale vrijstelling van sollicitatie- of werkplicht misbruik in de hand werkt, en er voor zorgt dat mensen die niet willen werken op hun wenken bediend worden?

Vraag 5

Realiseert u zich dat massale vrijstelling van uitkeringsgerechtigden van de werk- of sollicitatieplicht een klap in het gezicht is voor alle hardwerkende Nederlanders die uitkeringsgelden op moeten hoesten?

Antwoorden 4 en 5

Uitgangspunt in de WWB is dat een ieder zelf verantwoordelijkheid draagt voor de bestaansvoorziening. Het beroep op de bijstand staat alleen open wanneer iemand die verantwoordelijkheid (tijdelijk) niet op eigen kracht kan waarmaken. Van alle (potentiële) bijstandsgerechtigden wordt verwacht dat zij zich beschikbaar stellen voor alle algemeen geaccepteerde arbeid. Werk boven inkomen dus. Bij het niet nakomen van de opgelegde verplichtingen, zoals bij werkweigering, is de gemeente gehouden de bijstand te verlagen conform hun afstemmingsverordening. Gemeenten zijn daarnaast financieel volledig verantwoordelijk voor de uitvoering van de WWB. Dat betekent dat zij de positieve financiële gevolgen ervaren wanneer bijstandsgerechtigden zo snel mogelijk aan de slag komen. Dit stimuleert gemeenten om bijstandsgerechtigden, waar mogelijk, zo snel mogelijk toe te leiden naar de arbeidsmarkt. Deze uitgangspunten vormen een belangrijk onderdeel voor het draagvlak van de WWB. Uit de op 13 april jl. aan uw Kamer gezonden tussenbalans bij de evaluatie van de WWB en de feitelijke ontwikkeling van het bijstandsvolume blijkt dat de werking van het systeem van de WWB ruimschoots aan de verwachtingen voldoet. Zoals in antwoorden 2 en 3 is aangegeven heeft de gemeente de bevoegdheid een tijdelijke, individuele ontheffing van de sollicitatieplicht te verlenen. Een ontheffing van deze plicht doet een beroep op de verantwoordelijkheid voor de eigen bestaansvoorziening niet teniet. De verplichting tot het meewerken aan de re-integratie blijft onverkort van kracht. Indien evenwel ook voor deze verplichting een individuele ontheffing wordt verleend, kan van de bijstandsgerechtigde worden verwacht zich te richten op maatschappelijke participatie, zoals vrijwilligerswerk. Dit kan dan weer de eerste stap betekenen naar arbeidsinschakeling.

Vraag 6

Kunt u aangeven of de werkwijze van de gemeente Almelo ook door andere gemeenten wordt gehanteerd, en hoeveel bijstandsgerechtigden in totaal zijn vrijgesteld van de plicht om te solliciteren of te werken?

Antwoord 6

De werkwijze van de gemeente Almelo dat ondermeer via re-integratietrajecten het aantal uitkeringsgerechtigden wordt teruggedrongen en dat alleen op basis van individuele

Ons kenmerk W&B/URP/07/17134

beoordelingen tijdelijke ontheffing wordt verleend van de sollicitatieplicht komt ook elders voor en is niet in strijd met de wet.

Naar verwachting zijn na het zomerreces gegevens van het CBS bekend over het aantal ontheffingen eind 2006². Dit zal het begin worden van een landelijke cijferreeks over ontheffingen. Hierover zal de Kamer worden geïnformeerd.

Vraag 7

Kunt u aangeven wat u gaat ondernemen om gemeenten ertoe te bewegen de Wet werk en bijstand naar behoren uit te voeren, waarbij geldt dat de sollicitatie- of werkplicht streng wordt gehandhaafd?

Antwoord 7

Voor de verstrekking van bijstandsuitkeringen ontvangen gemeenten jaarlijks een ongeoormerkt budget van het Rijk. De vraag of deze middelen rechtmatig worden besteed, staat uitsluitend ter beoordeling aan de gemeenteraad.

Een bestuurlijke interventie van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid kan alleen aan de orde zijn indien naar zijn oordeel sprake is van een ernstige tekortkoming als bedoeld in artikel 76 van de WWB. De Staatssecretaris komt overigens alleen tot een dergelijke afweging indien de Inspectie Werk en Inkomen op inhoudelijke gronden heeft geconcludeerd dat een gemeente de wet zodanig onrechtmatig uitvoert dat daarmee de fundamentele van het wetstelsysteem te zeer worden aangetast en het zelfsturend vermogen van de gemeente tekort schiet. Van een dergelijke constatering is met betrekking tot Almelo geen sprake.

² Zie ook de brief d.d. 23 januari 2007 inzake aantallen alleenstaande ouders met een bijstandsuitkering die een vrijstelling van de sollicitatieplicht hebben (Kamerstukken II, 2006/07, 24 525, nr. 99)